

Communicatie

Bezoekadres: Stadhuis
Coolingsingel 40, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Datum:
26 juni 2008

Rotterdams Offensief VMBO-MBO

In Rotterdam wonen veel jongeren. De inzet en talenten van deze jongeren heeft de stad hard nodig om sociaal en economisch te kunnen blijven groeien. Een toenemend aantal jongeren lukt het echter niet hun talenten te ontwikkelen. Veel jongeren halen niet het maximale uit zichzelf omdat het op de school aan middelen ontbreekt om hen de nodige support te geven. Anderen gaan voortijdig van school, bijvoorbeeld omdat ze 'overbelast' zijn. Ook kiezen veel jongeren opleidingen waar ze geen werk mee kunnen vinden. Veel talent en inzet gaan hiermee verloren.

De gemeente Rotterdam, scholen, bedrijfsleven en zorgverlenende instanties hebben daarom gezamenlijk een plan gemaakt om (probleem)jongeren op de juiste wijze en het juiste moment te ondersteunen in hun beroepskeuze en studieloopbaan.

Het Rotterdams Offensief VMBO-MBO bevat maatregelen op drie sporen:
Nieuwe maatwerkonderwijs:

1. wijkscholen, vakscholen en topscholen
2. Zorg en hulpverlening op school
3. Extra voorlichting en hulp beroeps- en opleidingskeuze

WIJK-, VAK- EN TOPSCHOLEN

Het eerste spoor richt zich op de inrichting van het beroepsonderwijs. De overgang van VMBO naar MBO verloopt voor een aantal jongeren niet vlekkeloos. Behalve dat leerlingen van een relatief kleine school in een nieuwe, vaak veel grootschaliger omgeving terecht komen, krijgen ze te maken met een andere pedagogische en didactische aanpak. Rotterdam gaat aan de slag met drie nieuwe onderwijsconcepten: wijk school, vakschool en topschool om te voorkomen dat deze knip tussen VMBO en MBO voor schooluitval zorgt. In alle drie de concepten willen wij de talentontwikkeling stimuleren. Een doorlopende leerlijn en een doorlopende zorgstructuur staan hierbij centraal. Intensieve (levens)loopbaanbegeleiding van jongeren is het uitgangspunt. De drie concepten zijn niet vervangend voor het gehele (V)MBO, maar bedoeld als een verbijzondering ervan voor drie specifieke groepen leerlingen.

Wijkscholen

De wijk school is voor jongeren die al uitgevallen zijn en niet meer naar school gaan. Het gaat om jongeren die door een stapeling van problemen nauwelijks ruimte hebben in hun hoofd voor school. De wijk school biedt een combinatie van activiteiten die gericht zijn op oplossen van persoonlijke problemen, oriëntatie op leven, werken en leren, ontplooiing, opdoen van

werkervaring, contextgebonden en informeel leren. De sleutel tot succes is gelegen in 'nabijheid'. De drie leefwerelden – thuis, school en buurt/werk – worden maximaal in elkaars verlengde gebracht binnen een huiddichte begeleiding zodat de kans op 'sporen' (als tegengestelde van 'ontsporen') wordt vergroot. De scholen worden daarom sterk verbonden met buurten. De wijk is de vindplaats van de 'overbelaste' jongere en de start van een nieuwe loopbaan. De wijk school is een samensmelting van VMBO en MBO en leidt op tot arbeidsparticipatie op minimaal MBO- niveau 1. Ook kunnen ze doorstromen naar vakschool of een leerwerktraject.

Vakscholen

Veel jongeren zijn doeners. Zij willen een beroep leren waarmee ze aan de slag kunnen. Het reguliere VMBO is voor deze groep te veel gericht op algemene (theoretische) vakken. De vakschool is net als de wijk school een doorlopende VMBO-MBO school. In de vakschool krijgt de leerling van begin af aan vakken die gericht zijn op het beroep dat hij wil uitoefenen. Het VMBO-diploma is niet meer noodzakelijk. De leerling kan direct en zoveel mogelijk in de praktijk toewerken naar een diploma op niveau 1 of 2 van het beroepsonderwijs. We gaan om te beginnen (en te oefenen) samenwerkingsverbanden organiseren tussen VMBO en MBO die leiden tot vakscholen. Voor 3 van die vakscholen hebben we vanaf schooljaar 2008-2009 deelname in het experiment van OCW inzake de leergang VM2 aangevraagd.

Topscholen

Topscholen zijn bedoeld voor MBO-leerlingen die boven het gemiddelde uitsteken. Ook deze leerlingen worden in het reguliere onderwijs vaak niet goed bediend omdat de zorg vooral uitgaat naar de probleemleerlingen. Of omdat hun talent pas later ontdekt wordt of tot ontwikkeling komt. De topschool werkt nauw samen met het HBO. Ook hier is sprake van een doorlopende leerlijn VMBO-MBO, maar nu met uitstroom naar het HBO. Doel is om het maximale te halen uit de toptalenten in Rotterdam. Topscholen stralen innovatie uit en hebben een internationale component. Binnen Rotterdam is er bij scholen en werkgevers(organisaties), zoals Deltalinqs en Metaalunie, veel enthousiasme voor het idee om een dergelijke hoogwaardige kennisinfrastructuur van de grond te tillen. In 2008 en 2009 starten we met een aantal pilots.

ZORG EN HULPVERLENING OP SCHOOL

De zorg die op het VMBO geleverd wordt, wordt op het MBO noodgedwongen steeds meer geminimaliseerd en dreigt te verdwijnen. Om de zorg op het MBO te kunnen blijven leveren en waar nodig zelfs uit te breiden zal een vergaande samenwerking mogelijk gemaakt moeten worden tussen scholen en zorginstellingen. Ingezet wordt op het voorkomen en/of verminderen van de overbelasting van jongeren door maatwerkondersteuning op de juiste tijd, plaats en wijze aan te bieden. Uitgangspunten bij het aanpakken van de zorg op de school zijn:

- Van curatieve zorg naar preventieve zorg.
- Geen projecten meer maar structureel zorgaanbod.
- De aanpak waarbij de jongeren centraal staan en waarbij de instituties en voorzieningen zoals onderwijs, gemeente, bedrijven, arbeidsvoorzieningen en zorginstellingen zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van de jongeren.

Integrale samenwerking in en met de zorg

Jongeren met problemen staan meestal niet te popelen om doorverwezen te worden van instantie naar instantie. Hij/zij wil zoveel mogelijk als 'gewoon' gezien worden en moet veelal worden verleid tot het aanvaarden van hulp. Hulp aanvaarden wordt makkelijker als het aangeboden wordt op de plaats waar de jongere toch al een groot deel van de dag doorbrengt: op school. Het plan: de zorginstellingen (Centra voor Jeugd en Gezin, RIAGG, GGD, schuldhulpverlening, etc.) gaan hun zorg of ondersteuning aanbieden op de schoollocatie op een wijze die jongeren aanspreekt. Op deze wijze zijn ze eenvoudig bereikbaar en kan er op tijd ingegrepen worden bij problemen.

Proportionele hulp via piramide van zorg

De bestaande zorgstructuur op de ROC's is niet dekkend en niet toegankelijk genoeg voor jongeren in het MBO. Waar we naar toe willen is een 'piramide van zorg', zoals we kennen in het Voortgezet Onderwijs. In de basis brede lichte zorg/ondersteuning en in de top hele specifieke zorg. De nadruk ligt op de problematiek van de jongeren: van curatief naar preventief.

EXTRA VOORLICHTING BEROEPS- EN OPLEIDINGKEUZE

Op jonge leeftijd een beroep kiezen is voor veel jongeren ingewikkeld. Ze weten vaak niet wat te kiezen en weten ook niet welke perspectieven de diverse beroepen bieden. Daarom kiezen steeds minder jongeren voor technische beroepen, terwijl daar in het bedrijfsleven veel behoefte aan is. Ook verlaten jongeren vaak de school als de opleiding niet is wat zij er van verwachten. Rotterdam wil daarom in een vroegtijdig stadium (al op de basisschool) beginnen om jongeren en hun ouders voor te lichten over kansrijke beroepen waar ze in kunnen groeien. Bovendien gaan we samen met het georganiseerde bedrijfsleven (de haven, de technische bedrijven, de zorginstellingen, etc.) aan de slag om ouders en hun kinderen duidelijk te maken dat je met een (technisch) beroepsopleiding hoogwaardig en goed betaald werk kunt krijgen.

WAT DOET ROTTERDAM

In augustus 2008 starten in Rotterdam de eerste vier vakscholen Horeca, Techniek RDM Terrein, Jong Ondernemen en Schilderen en Stucadoren. De vier voorlopers van de wijk scholen worden structureel en er worden voorbereidingen getroffen voor de topscholen. Rotterdam gaat de Regionale Opleidingscentra (ROC's) financieel ondersteunen voor een preventieve aanpak van jongeren met problemen. Ook met extra middelen voor de onderwijshuisvesting van het (V)MBO, te beginnen met 2 miljoen euro extra in 2008. Rotterdam vraagt van het Rijk een lokaal arrangement met duidelijke voorwaarden en met de mogelijkheid om budgetten flexibel en blijvend in te zetten. Verder vraagt Rotterdam financiële steun voor het Rotterdams Offensief VMBO-MBO.